
ملاحظات بعد از
تزریق واکسن
کووید-۱۹

عوارض شایع بعد از تزریق واکسن‌های کووید-۱۹

■ عوارض شایع محل تزریق شامل قرمزی، خارش، حساسیت، درد، سفتی، تورم و احساس گرما در محل تزریق و عوارض شایع سیستمیک شامل درد در عضلات و مفاصل، ضعف، خستگی، لرز، کاهش اشتها، تهوع، سردرد، تب، لرز و کسالت می‌باشد. این عوارض ممکن است در بعضی مواقع تا ۷ روز بعد از تزریق واکسن وجود داشته باشد. در صورتی که عوارض طی ۷ روز اول بهبود پیدا نکند و یا تشدید شود بیمار باید توسط پزشک معاینه شود و بررسی‌های لازم انجام شود.

■ سایر عوارض: اسهال، تهوع، استفراغ، سرگیجه، خواب آلودگی، بثورات پوستی، تعریق

قبل از تزریق واکسن

جهت پیشگیری از بروز عوارض استفاده از استامینوفن، داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی و آنتی‌هیستامین‌ها توصیه نمی‌شوند. استامینوفن ممکن است باعث کاهش پتانسیل ایمنی‌زایی واکسن شود. استفاده از آنتی‌هیستامین‌ها می‌تواند باعث مخفی ماندن علائم واکنش حساسیت شدید بعد از تزریق واکسن شود.

کنترل عوارض بعد از تزریق واکسن کووید-۱۹

▪ استفاده از استامینوفن، داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی و آنتی‌هیستامین‌ها برای کنترل عوارض، **بعد از تزریق واکسن** مانعی ندارند.

▪ برای پیشگیری از بروز عوارض بسیار نادر واکسن آسترازنکا، استفاده از هپارین، انوکسپارین، دالتپارین، وارفارین، ضدانعقادهای خوراکی مستقیم مانند ریواروکسابان و دابیگاتران، آسپرین و یا سایر داروهای ضد پلاکت توصیه نمی‌شود.

واکنش‌های آلرژیک

ممکن است طی ۴ ساعت بعد از زمان تزریق واکسن، علائمی مثل کهیر، خس خس سینه و اختلال تنفسی بروز کند. در صورت بروز چنین علائمی بیمار نباید نوبت دوم واکسن کووید-۱۹ برندی که باعث عارضه شده است را دریافت کند.

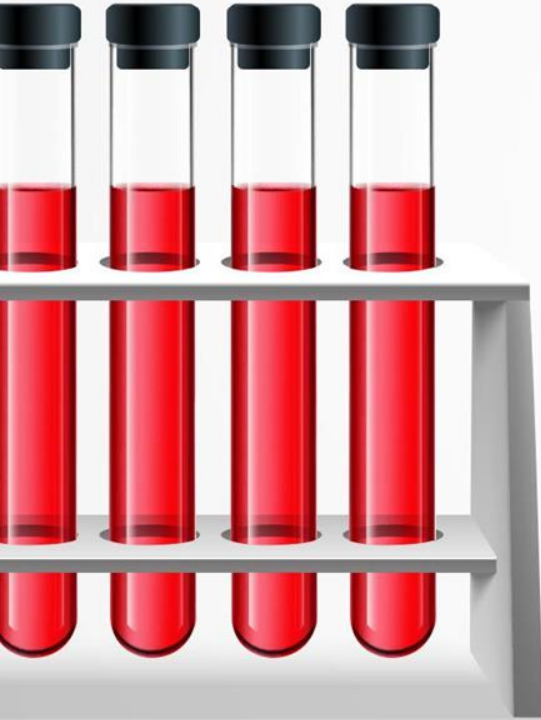

▪ **بثورات پوستی در محل تزریق واکسن:** این

واکنش به صورت دانه‌های قرمز، خارش‌دار، متورم و یا دردناک در محلی که واکسن تزریق شده است، بروز می‌کند. شروع دانه‌ها از چند روز تا یک هفته بعد از اولین دوز تزریق رخ می‌دهد و گاهی ممکن است بعد از مدت زمان بیشتری نیز ایجاد شود. عوارض جانبی موضعی در محل تزریق واکسن موجب منع تزریق نوبت دوم نمی‌شوند.

واکنش آلرژیک مانند قرمزی،
خارش و سفتی در اطراف محل
تزریق بعد از نوبت اول واکسن،
موجب منع مصرف نوبت دوم
واکسن نمی‌شود و نوبت دوم را
در زمان توصیه شده ولی ترجیحا
در اندام فوقانی مخالف می‌توانند
دریافت کنند.

انتظار می‌رود که فرد واکسینه شده حدود دو هفته بعد از دریافت نوبت دوم واکسن ایمنی علیه بیماری کووید-۱۹ را داشته باشد. شواهد نشان داده است ریسک ابتلا و تشدید بیماری کووید-۱۹ در افرادی که واکسینه شده اند کاهش می‌یابد اما به صفر نمی‌رسد.

بنابراین افرادی که واکسینه می‌شوند می‌توانند در صورت مواجهه با ویروس کرونا به صورت ناقل بدون علامت ویروس را به نزدیکان خود که واکسینه نشده اند انتقال دهند.

ملاحظات اجتماعی بعد از تزریق واکسن کووید-۱۹

❖ توصیه می‌شود جهت حفظ سلامت خانواده خود و جامعه افراد واکسینه شده تمام پروتکل‌های بهداشتی جهت پیشگیری از انتشار بیماری کووید-۱۹ (شامل ماسک زدن، رعایت فاصله اجتماعی و پرهیز از حضور در مکان‌های پر جمعیت) را رعایت نمایند. زمانی که تمام افراد حاضر در یک جمع واکسینه شوند، می‌توان محدودیت‌های مرتبط با پیشگیری از بیماری کووید-۱۹ را برطرف کرد.

❖ در صورتی که فرد واکسینه شده دچار علائم بیماری کووید-۱۹ شود، باید تست انجام شود. تزریق هیچ واکسنی نمی‌تواند باعث مثبت شدن تست PCR شود، اما ممکن است باعث مثبت شدن تست سرولوژی شود.

تهیه: دفتر نظارت و پایش مصرف فرآورده‌های سلامت،
سازمان غذا و دارو
با همکاری

انجمن بیماریهای عفونی و گرمسیری
انجمن سرطان ایران

تنظیم: مرکز تحقیقات ایمنی محصولات بهداشتی
دانشگاه علوم پزشکی قزوین